

Verksamhetsberättelse för SFCK år 2015

Innehåll

Föreningen	1
Årsmöte, medlemmar och styrelsemöten	1
Föreningens ekonomi	1
Medlemsblad	2
Hemsidan	2
Styrelsens strategiska mål	2
Möten och utbildning	3
Vårmetet/Nordiska mötet	3
Nationellt arbete och kontakter	3
Anhållan om förslag till nytt vetenskapligt råd hos Socialstyrelsen	4
ST-verksamhet	5
ST-läkare i klinisk kemi	5
Internationellt arbete och kontakter	5
NFKK	5
UEMS	5
EFLM	5
IFCC	7

Styrelsen för SFCK avger härmed verksamhetsberättelse för perioden 1 januari till 31 december 2015..

Föreningen

Årsmöte, medlemmar och styrelsemöten

Ordinarie årsmöte hölls i Örebro 21 maj i samband med SFCK Vårmöte där 20 var närvarande. Föreningen hade vid verksamhetsårets slut 397 medlemmar. Under året har 7 nya medlemmar tillkommit medan 1 medlem har lämnat föreningen. Två protokollförda telefonmöten har hållits under året.

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi under 2015 har varit god, inkomsten från möten har bidragit till ett positivt resultat. Det är dock lite oroväckande att endast lite drygt hälften av de bokförda medlemmarna betalat medlemsavgift under 2015.

Svensk Förening för Klinisk Kemi Verksamhetsberättelse 2015

2(8)

Årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens råd. Revision av föreningens ekonomi för 2015 genomförs av föreningens revisorer under maj månad 2016.

Medlemsavgifterna till våra internationella samarbetsorganisationer är de största utgiftsposterna under året. Ekonomisk redovisning finns som separat bilaga.

Medlemsblad

Styrelsen har fortsatt att inte ge ut något medlemsblad i pappersform, utan att kommunicera med medlemmarna via hemsidan och via e-post.

I Klinisk Biokemi i Nordens redaktionskommitté har Anders Larsson och Per Simonsson (i början av året) har varit de svenska representanterna. Utgivna nummer av tidskriften kan även läsas på www.nfkk.org/klinisk-biokemi-i-norden/arkiv

Hemsidan

Arbetet med att utveckla hemsidan ytterligare har fortgått under 2015. Den omformade redaktörsrollen i styrelsen till kommunikationsansvarig har fungerat väl. Hemsidans server och plattform har ändrats med allt arbete vad det innebär, men det har fungerat. Målsättningen är och har varit att göra hemsidan allt mer levande, nyttig och intressant med ökad användning bland föreningsmedlemmarna. Förutom information i området kurser, möten och utbildningar har också mer lättsam information tillgängliggjorts såsom med udda och ovanliga fallpresentationer. Besöksfrekvensen på hemsidan varierar grovt mellan ett fåtal till ca 40 unika besökare per dag. Vid användning av s.k. massmailfunktion med länk till hemsidan kan kortvarigt en påtagligt ökad frekvens besök noteras. Ivar Tjernberg har mer information.

Styrelsens strategiska mål

Föreningens uppgift är att främja den Kliniska kemins utveckling i ett brett perspektiv. Prioriteringarna i styrelsearbetet har varit:

- kommunikation med medlemmarna via hemsidan och mail
- utbildningen av ST-läkare samt fortbildning av specialister (kurser och vårmöten)
- påverkan nationellt via rekommendationer, remissvar och skrivelser
- samverkan med övriga intresseorganisationer för att främja den kliniska kemien
- kontinuitet och långsiktighet i vårmötesarrangemangen

Möten och utbildning

Vårmetet/Nordiska mötet

Klinisk Kemi Örebro organiserade 2015 års SFCK Vårmöte som var mycket lyckat. Mötet var en sammanslagning av vårmöte i klinisk kemi och patologi som visade sig vara en riktig lyckoträff. Det vetenskapliga programmet och en omfattande posterutställning visade att forskningen och framstegen inom Klinisk Kemi och Patologi är mycket framgångsrik. Ett fantastiskt vårväder bidrog till en fin vetenskaplig upplevelse och en bra plattform för kollegor att träffas.

NY NATIONELL STUDIEREKTOR FÖR KLINISK KEMI

Vid Årsmötet den 21 maj avtackades Christian Löwbeer som varit nationell studierektor för läkarna under specialistutbildning i Klinisk Kemi under de senaste 7 åren. Ny studierektor är Niklas Bark, som till vardags är överläkare på Karolinska Universitetssjukhuset. Niklas är också styrelsemedlem i SFCK sedan något år.

Planerade möten

NORDISKA

2016, Odense, 14-17 juni

SVENSKA VÅRMÖTEN

2016, vårmöte Malmö 11-13 maj, Malmö arena kongress.

2017, Halmstad har tackat ja.

2018, arrangör saknas, länssjukhus borde stå på tur

2019, Umeå, som hoppade över turordningen för 2016 står på tur bland universitetsklinikerna

Nationellt arbete och kontakter

PSA testning

SFCK och EQUALIS har gemensamt utarbetat rekommendationer för PSA-analysen. Detaljer finns på: http://www.equalis.se/media/127026/s014_aatgaerdsgraenser-foer-psa_1-1.pdf

NPU

Fram till 2013 hade Equalis ett nationellt ansvar (National release center) för förvaltningen av internationella NPU-terminologin i Sverige. På grund av oklarheter kring finansiering och mandat upphörde sedan EQUALIS med detta. Sedan dess har

Svensk Förening för Klinisk Kemi
Verksamhetsberättelse 2015

4(8)

Socialstyrelsen utrett frågan, och SFCK har via olika kanaler påtalat vikten med att frågan löses.

I början på 2015 slöt regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) en översiktlig överenskommelse om kunskapsstöd och uppföljning inom hälso- och sjukvården 2015. Under våren 2015 beslutade Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om kunskapsstöd och uppföljning inom hälso- och sjukvården där utveckling och införande av Standardiserade laboratorieresultat/NPU-koder stöds med en summa på 1 Mkr.

Aktiviteter riktade mot allmänheten:

De senaste åren pågår aktiviteter i flera landsting och regioner i landet att göra patientjournalen inklusive laboratorieresultat tillgängliga direkt för patienten i form av s.k. e-Journal via internet. Detta leder till en snabbt ökande tillgång för patienter direkt till sina laboratorieresultat, något som i grunden leder till mer välinformerade patienter men där det också kan finnas risk för lekmannens feltolkning. En välanvänd källa till hälso- och sjukvårdsinformation på internet i Sverige är idag www.1177.se (Vårdguiden) där också viss information beträffande laboratorieanalyser finns. I dagsläget finns dock endast ett mindre antal artiklar dedikerade till laboratorieanalyser. Styrelsen har under 2014 sökt kontakt med representanter för 1177 i syfte att diskutera om och i sådant fall hur ytterligare information till lekmän om vanliga laboratorieanalyser skulle kunna publiceras på internet med hjälp från SFCK. Fortsatta försök att få med SFCK i detta arbete har inte lyckats. Styrelsen har beslutat att lägga ner detta ärende.

Kvalitetsmål diabetes

SFCK deltog 2008 i en konsensusgrupp tillsammans med EQUALIS, diabetesläkarnas förening, diabetessköterskornas förening m fl, som arbetade fram kvalitetsmål för glukosmätningar. Ola Hammarsten har genomfört en studie där kapillär och venös mätning av glukos jämförs i samband med glukosbelastning. Detta är ett samarbete med Stig Attvall som är redaktör på tidningen Diabetesnytt. Preliminära resultat visar inte på någon signifikant skillnad i glukosnivåer mellan metoderna. Data kommer att publiceras i Läkartidningen och ligga till grund för rekommendationen att kapillära och venösa glukosmätningar är jämförbara.

Anhållan om förslag till nytt vetenskapligt råd hos Socialstyrelsen

Svenska läkaresällskapet har av Socialstyrelsen fått en förfrågan angående utseende av vetenskapliga råd, ett vetenskapligt råd per basspecialitet och ett per gren- och tilläggsspecialitet, sammanlagt 63 stycken där även Klinisk Kemi skall ingå. Kandidaten skall utses av SFCK styrelse. Kandidaten skall vara minst docentkompetent och ej äldre än 67 år 2016 skall ha stor erfarenhet inom sin gren

Svensk Förening för Klinisk Kemi
Verksamhetsberättelse 2015

5(8)

samt har visat prov på allmänt gott omdöme. SFKK har tillfrågat 3 kandidater och kommer att utse kandidaten på nästa styrelsemöte.

ST-verksamhet

Klinisk kemi förblir en basspecialitet och är en av fyra laboratoriemedicinska specialiteter. De övriga laboratoriemedicinska specialiteterna är: klinisk immunologi och transfusionsmedicin, klinisk mikrobiologi och klinisk patologi.

ST-läkare i klinisk kemi

Det genomfördes 4 ST kurser under 2015: *Endokrinologi* Mattias Karlman, Västerås, *Metabola sjukdomar* Ulrika von Döbeln, CMMS, *Proteiner och lipider* P: Magnus Jonsson, Malmö. Mer information kan lämnas av Niklas Bark.

Internationellt arbete och kontakter

NFKK

Den nordiska föreningen är en paraplyorganisation för de nationella organisationerna i Norden. Per Bjellerup och Ola Hammarsten har suttit i NFKKs styrelse under 2015. Det har hållits två styrelsemöten; ett oktober i Helsingfors där Ola Hammarsten medvarade. NFKKs arbete presenteras på <http://nfkk.org/>

UEMS

Inget nytt har inrapporterats. Lena Norlund är "President of the Section", och mer information om sektionen finns här: <http://www.uems-slm.org/uems/index.php/>

EFLM

EFLM General Meeting

Tillsammans med de andra nordiska nationella representanterna författade Mats Ohlson i fjol somras en protest mot den med kort varsel föreslagna valproceduren av

Svensk Förening för Klinisk Kemi
Verksamhetsberättelse 2015

6(8)

president för EFLM. Väl på plats i Paris valdes nya styrelseledamöter efter en livlig diskussion 21 juni 2015. De nordiska länderna lämnade ett skriftligt tillägg till mötesprotokollet (Klinisk kemi i Norden 27(4)46-47:2015).

EFLM Science Committee

The European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (EFLM) har en vetenskaplig kommitté i syfte att gynna forskning som förbättrar den kliniska användningen av laboratorieundersökningar. Elvar Theodorsson har varit dess ordförande under 2015 - det andra året av en förordnandeperiod på två år.

Den vetenskapliga kommittén har följande arbetsgrupper: Biological Variation, Cardiac Markers, Guidelines, Harmonisation of Total Testing Process, Patient Focused Laboratory Medicine, Personalized Laboratory Medicine, Postanalytical Phase, Preanalytical Phase och Test Evaluation förutom flera sk Task and Finish groups

EFLM WG-PRE 2014 och Nordisk preanalysgrupp

De pre- och postanalytiska stegen bidrar till de största felkällorna i samband med laboratorieanalyser. Av den anledningen bildades 2012 en arbetsgrupp (working group – preanalytical phase, WG-PRE) inom EFLM. Kjell Grankvist har varit Sveriges representat från start.

Huvudaktivitet under 2014 har annars varit att organisera den 4:e EFLM-BD-konferensen om den preanalytiska fasen i Amsterdam 2017 - se kongressens hemsida <http://www.preanalytical-phase.org/>.

En gemensam Nordisk preanalysgrupp bildades officiellt av NFKK hösten 2014. Den Nordiska arbetsgruppen avser närmast avhandla eventuell Nordisk EQA för den preanalytiska fasen, enhetliga regler för fastande samt organisera en preanalytisk session vid den XXXV:e Nordiska kongressen för Klinisk Kemi, i Odense 2016.

EFLM Working Group on Accreditation and ISO/CEN Standards

Maria Lohmander blev corresponding member under 2013.

Arbetsgruppen för Ackreditering och Standardisering fokuserar på aktiviteter inom ISO TC212 och CEN TC140, den globala resp. europeiska kommittén för standardisering inom Laboratiemedicin. Detta rör standarder för kvalitetledning, riskhantering, patientnära analyserande, mätosäkerhet, preanalys m.m.

Arbetsgruppen arbetar också med olika Guidelines relaterade till dessa områden, samt med frågeställningar rörande det flexibla omfånget i ackrediteringen och referensvärden. Arbetsgruppen deltar i "Health care Committee" hos EA (European cooperation on Accreditation).

Svensk Förening för Klinisk Kemi
Verksamhetsberättelse 2015

7(8)

EFLM Working Group on IVD Directive

Maria Lohmander blev corresponding member under 2013. Arbetsgruppen för IVD arbetar med att påverka den nya versionen av IVD-direktivet. Fokuserar på "in house"-metoder, information från tillverkare till användare och spårbarhet. EDMA (European Diagnostics Manufacturers Association) har representanter i denna arbetsgrupp.

EFLMs working group: Congresses and Postgraduate Education

Lena Norlund satt med en tredje omgång 2013-2015. Denna arbetsgrupp ska stödja och förbättra forskning och utbildning inom Laboratoriemedicin. Både i form av kongresser, seminarier och andra möten. Gruppen träffas i samband med större kongresser, men mycket av arbetet sker via mail. En stor uppgift är den gemensamma kongressen med UEMS samt förberedelser för den femte gemensamma kongressen.

IFCC

WG-CDT

Anders Helander är fortsatt medlem i arbetsgruppen för CDT-standardisering. Gruppen arbetar både med att definiera referensmetodik för CDT och ta fram ett lämpligt referensmaterial.

WG-CSF

Kaj Blennow är ordförande och H. Zetterberg, U. Andreasson, E. Portelius är fortsatt svenska medlemmar i arbetsgruppen som ska ta fram ett referensmaterial för cerebrospinalvätska (CSV). Insamling av cerebrospinalvätska till referensmaterialet pågår. För ett CSV referensmaterial räknar man med att man behöver 5-10 liter CSV som helst skall vara så likt normal CSV som möjligt. Man har därför valt att samla CSV från patienter med lågtryckshydrocefalus. Bedömningen är att det är det material som är mest likt normal CSV.

Svensk Förening för Klinisk Kemi
Verksamhetsberättelse 2015

8(8)

C-NPU

Urban Forsum, är fortsatt medlem i C-NPU. Denna kommitté för Nomenclature, Properties and Units arbetar bland annat med att överföra NPU-databasen till IFCC.

WG-commutability

Sverige representeras fortsatt i denna arbetsgrupp av Patrik Lindstedt (Mercoxia, Uppsala) och Göran Nilsson (Nilsson Measurement Quality, Uppsala).

Den 11 maj 2016

..... Ola Hammarsten, ordförande Maria Berggren Söderlund, Vice ordförande
..... Lars Breimer, vetenskaplig sekreterare Inga Zelvyté, skattmästare
..... Ivar Tjernberg, kommunikationsansvarig och ledamot Mats Ohlson, ledamot
..... Helene Bergström, ledamot Niklas Bark, nationell ST-studierektor